

Klokkenluidersbeleid

1 Algemene informatie over Batopin

Batopin (Belgian ATM Optimisation Initiative) is een betalingsinstelling die erkend is door en onder het toezicht staat van de Nationale Bank van België (NBB)¹. Batopin is opgestart door Belfius, BNP Paribas Fortis, ING, CBC en KBC (hiernavolgend: “**de memberbanken**”).

Batopin is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht, met zetel te Sint-Lazaruslaan 10, 1210 Sint-Joost-ten-Node en is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer 0744.908.035 (hierna “**Batopin**”).

Versie nummer	Datum	Omschrijving
1.0	15/04/2023	Eerste publicatie

2 Overzicht

2.1 Doel

Het doel van dit beleid is een kader geven aan klokkenluiders om hun bezorgdheid kenbaar te maken aan een specifiek aangestelde en onpartijdige persoon in verband met verdachte gebeurtenissen of activiteiten die strijdig zijn met de wetgeving of huishoudelijk reglement van Batopin. Het beleid is gebaseerd op de Europese wetgeving 2019/1937 EUR inzake de bescherming van personen die inbreuken op het unierecht melden, omgezet in de Belgische wetgeving door de wet van 28 november 2022 en de klokkenluidersregels vastgelegd in de AML en PSDII voorschriften.

2.2 Definities

Inbreuken: zijn handelingen of nalatigheden in een werkgerelateerde context die onrechtmatig zijn en verplichtingen schenden die zijn opgelegd door de wet, voorschriften, intern beleid, procedures en regels van Batopin en die ingaan tegen hun voorwerp en doel.

Klokkenluiden: de (interne of externe) melding aan een specifiek aangestelde persoon door eender welke persoon om een inbreuk te onthullen of mee te delen.

Melder (klokkenluider): een natuurlijke persoon die informatie over inbreuken, verkregen in een werkgerelateerde context, meldt of openbaar maakt.

Werkgerelateerde context: huidige of vroegere beroepsactiviteiten binnen Batopin waardoor, ongeacht de aard van die activiteiten, personen informatie kunnen verkrijgen over inbreuken en waarbij die personen te maken kunnen krijgen met represailles indien zij dergelijke informatie zouden melden.

Betrokkene: een natuurlijke of rechtspersoon die in de melding of bij de openbaarmaking wordt genoemd als persoon aan wie de inbreuk wordt toegeschreven of met wie die persoon in verband wordt gebracht.

Represailles: elke rechtstreekse of onrechtstreekse handeling of nalatigheid in een werkgerelateerde context, naar aanleiding van een interne of externe melding of openbare bekendmaking, en die tot ongerechtvaardigde benadeling van de melder leidt of kan leiden.

¹ Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel (tel: +32 2 221. 21.11- www.nbb.be)

2.3 Toepassingsgebied

Het beleid is van toepassing op klokkenluiders die informatie over inbreuken verkregen hebben in een werkgerelateerde context. Dit beleid is in ieder geval van toepassing op:

- personen met het statuut van werknemer van Batopin;
- personen met het statuut van zelfstandige, die een dienstverleningsovereenkomst met Batopin afgesloten hebben;
- aandeelhouders en personen die behoren tot het administratief management of controleorgaan, met inbegrip van niet-uitvoerende leden;
- evenals vrijwilligers;
- bezoldigde of onbezoldigde stagiairs;
- eenieder die werkt onder de leiding en het toezicht van aannemers, onderaannemers en leveranciers;

Dit beleid is ook van toepassing op melders indien zij informatie melden of openbaar maken over inbreuken die is verkregen in een inmiddels beëindigde werkrelatie of op melders wier werkrelatie nog moet aanvangen, ingeval informatie over inbreuken is verkregen tijdens de wervingsprocedure of andere precontractuele onderhandelingen.

In voorkomend geval zijn de maatregelen ter bescherming van melders tevens van toepassing op:

- derden die verbonden zijn met de melders en die het slachtoffer kunnen worden van represailles in een werkgerelateerde context, zoals collega's of familieleden van de melders; en
- rechtspersonen die eigendom zijn van de melders, waarvoor de melders werken of waarmee de melders anderszins in een werkgerelateerde context verbonden zijn.

De Belgische klokkenluiderswet erkent de melding van inbreuken die betrekking hebben op de volgende gebieden van EU-recht:

- overheidsopdrachten;
- financiële diensten;
- producten en markten (met inbegrip van voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering);
- productveiligheid en productconformiteit;
- veiligheid van het vervoer;
- bescherming van het milieu;
- stralingsbescherming en nucleaire veiligheid;
- veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, diergezondheid en dierenwelzijn;
- volksgezondheid;
- consumentenbescherming;
- bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens, en beveiliging van netwerk- en informatiesystemen;
- bestrijding van belastingfraude;
- sociale fraudebestrijding.

Batopin sluit geen inbreuken uit in verband met onethisch gedrag en handelingen of nalatigheden die het intern beleid van Batopin schenden.

2.4 Gerelateerde documenten

Dit document wordt gesteund door het volgende document waarvan de bepalingen en definities van toepassing zijn:

Document type	Titel
Bedrijfsbeleid	AML Beleid

2.5 Taken en verantwoordelijkheden

Werknemers worden aangemoedigd om waakzaam te zijn en twijfelachtig gedrag aan te vechten. Zij worden aangemoedigd om deze bezorgdheid te melden via de bestaande kanalen. Wanneer een werknemer zich niet comfortabel voelt bij melding via het bestaande kanaal, kan hij dit ook doen via de kanalen voorzien in het klokkenluidersbeleid.

Het senior management staat in voor de implementatie en de uitvoering van dit beleid.

De Compliance Officer moet bewustzijn creëren en zorgen voor naleving van dit beleid.

3 Bescherming van klokkenluiders

Melders kunnen zich beroepen op de bescherming voorzien in dit beleid, mits:

- zij goede redenen hebben om te geloven dat de informatie over de gemelde inbreuken op het ogenblik van de melding waar was en dat deze informatie binnen het toepassingsgebied van dit beleid valt;
- zij een interne of externe melding gedaan hebben, overeenkomstig dit beleid.

Personen die anoniem informatie over inbreuken hebben gemeld of openbaar gemaakt, maar later zijn geïdentificeerd en het slachtoffer worden van represailles, komen in aanmerking voor bescherming krachtens dit beleid in zover ze beantwoorden aan de voorwaarden. Er wordt geen voorkeur gegeven aan anonieme meldingen die ook niet aangemoedigd worden.

3.1 Bescherming van klokkenluiders

Batopin neemt de nodige maatregelen om elke vorm van represailles tegen klokkenluiders te voorkomen, inclusief dreigingen met en pogingen tot represailles, met name op de volgende wijzen, zonder dat deze opsomming enigszins beperkend is:

- schorsing, tijdelijke buitendienststelling, ontslag of soortgelijke maatregelen;
- degradatie of weigering van bevordering;
- overdracht van taken, verandering van locatie van de arbeidsplaats, loonsverlaging, verandering van de werktijden;
- het ontzeggen van opleiding;
- negatieve prestatiebeoordeling of arbeidsreferentie;
- het opleggen of toepassen van een disciplinaire maatregel, berisping of andere sanctie, zoals een financiële sanctie;
- dwang, intimidatie, pesterijen of verbanning (sociale uitsluiting, excommunicatie..);
- discriminatie, nadelige of ongelijke behandeling;
- niet-verlenging of niet-omzetting van een tijdelijke arbeidsovereenkomst in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd;
- schade, met inbegrip van reputatieschade, met name op social media, of financieel nadeel, met inbegrip van omzetzendering en inkomstendering;

- opname op een zwarte lijst op basis van een informele of formele overeenkomst voor een hele sector of bedrijfstak, waardoor de persoon geen baan meer kan vinden in de sector of de bedrijfstak;
- vroegtijdige beëindiging of opzegging van een contract voor de levering van goederen of diensten;
- intrekking van een licentie of vergunning.

Batopin verzekert dat klokkenluiders toegang hebben tot ondersteuningsmaatregelen, met name:

Volledige en onafhankelijke informatie en adviezen, die gemakkelijk en kosteloos toegankelijk zijn, over de beschikbare remedies en procedures die bescherming bieden tegen represailles.

Bovendien kunnen klokkenluiders niet geacht worden enige beperking te hebben overtreden met betrekking tot de openbaarmaking van informatie en zij zullen niet aansprakelijk zijn mits zij op redelijke gronden konden geloven dat melding of openbaarmaking van de informatie nodig was om de inbreuk aan het licht te brengen.

Batopin voorziet ook doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties tegen natuurlijke personen of rechtspersonen die:

- de melding belemmeren of trachten te belemmeren;
- represailles nemen tegen klokkenluiders;
- onnodige of tergende procedures aanspannen tegen klokkenluiders;
- inbreuk plegen op de verplichting tot geheimhouding van de identiteit van de melders.

Batopin zal maatregelen nemen tegen klokkenluiders die opzettelijk valse informatie gemeld hebben en zal schadevergoedingsmaatregelen voorzien voor zij die schade lijden als gevolg van dergelijke meldingen.

3.2 Geheimhouding, persoonsgegevens en bijhouden van gegevens

Batopin verzekert dat de identiteit van de melder aan niemand anders meegedeeld wordt buiten de gemachtigde personeelsleden die bevoegd zijn voor de ontvangst of de opvolging van meldingen. Dit geldt ook voor alle andere informatie waaruit de identiteit van de melder direct of indirect kan worden afgeleid. De identiteit van de melder kan uitsluitend worden bekendgemaakt indien het gaat om een noodzakelijke en evenredige verplichting krachtens bijzondere wetgeving in het kader van onderzoek door nationale autoriteiten of gerechtelijke procedures, mede ter waarborging van de rechten van verdediging van de betrokkenen.

Elke verwerking van persoonsgegevens (met inbegrip van de uitwisseling of doorgifte van persoonsgegevens) gebeurt overeenkomstig de Algemene Verordening Gegevensbescherming 2016/679 en andere toepasselijke EU of nationale wetgeving en interne regels. Persoonsgegevens die duidelijk niet relevant zijn voor de behandeling van een specifieke melding, worden niet verzameld, of worden, indien onbedoeld verzameld, onmiddellijk gewist.

Batopin houdt de gegevens bij van elke melding ontvangen overeenkomstig de voorschriften inzake geheimhouding. De gegevens worden niet langer bijgehouden dan noodzakelijk en evenredig is, om te voldoen aan de vereisten van dit beleid.

Wanneer voor het melden, met instemming van de melder, een telefoonlijn wordt gebruikt, heeft Batopin het recht om de mondelinge melding te registreren op een van de volgende wijzen:

- door het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm; of

- door een volledige en nauwkeurige schriftelijke weergave van het gesprek opgesteld door het voor het behandelen van de melding verantwoordelijke personeelslid.

Indien voor de melding een telefoonlijn zonder gespreksopname wordt gebruikt, zal Batopin de mondelinge melding registreren in de vorm van een nauwkeurig verslag van het gesprek, opgesteld door het voor het behandelen van de melding verantwoordelijke personeelslid.

Indien een melder verzoekt om een onderhoud met de bevoegde personeelsleden om een melding te doen, zorgt Batopin ervoor, mits de klokkenluider hiermee instemt, dat er een volledig en nauwkeurig verslag van het onderhoud wordt bijgehouden en Batopin heeft het recht om het onderhoud te registreren op een van de volgende wijzen:

- door het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm; of
- door een nauwkeurig verslag van het onderhoud, opgesteld door het voor het behandelen van de melding verantwoordelijke personeelslid.

Batopin biedt de melder de mogelijkheid de schriftelijke weergave van het verslag van het onderhoud te controleren, te corrigeren en voor akkoord te tekenen.

3.3 Bescherming van de betrokkenen

Batopin verzekert dat alle betrokkenen recht hebben op doeltreffende voorzieningen in rechte en een eerlijk proces, evenals het vermoeden van onschuld en de rechten van verdediging. Dit betekent geenszins dat zij het recht hebben om een kopie te maken van de documenten die verband houden met het onderzoek.

Bovendien wordt de identiteit van de betrokkenen beschermd zolang onderzoeken naar aanleiding van de melding of openbaarmaking lopen. De bescherming van de identiteit van de klokkenluiders is ook van toepassing op de bescherming van de identiteit van de betrokkenen.

4 Meldingskanalen

Informatie over inbreuken kan intern of extern gemeld worden.

Het wordt aangemoedigd om eerst via interne kanalen te melden en pas nadien via externe kanalen. Wanneer de inbreuk daadwerkelijk intern gemeld kan worden en de melder oordeelt dat er geen risico op represailles is.

Er is daartoe een specifieke mailbox aangemaakt: whistleblowing@batopin.be.

4.1 Procedure

Alle meldingen die naar deze mailbox verzonden worden, worden op een veilige wijze behandeld met verzekering van de vertrouwelijkheid van de identiteit van de melder en van iedere derde genoemd in de melding en zonder toegang voor niet-gemachtigde personeelsleden. Meldingen kunnen ook telefonisch gebeuren en op verzoek van de melder, door middel van een fysieke ontmoeting binnen een redelijke termijn.

Wegens zijn onafhankelijkheid fungeert Compliance als een centraal punt waar alle meldingen en gevallen ontvangen kunnen worden.

Enkel de Compliance Officer heeft toegang tot deze mailbox en is degene die aangewezen is om de meldingen te ontvangen en te onderzoeken.

De dienst Compliance probeert om de ontvangst van de melding te bevestigen aan de melder binnen 7 dagen na die ontvangst.

De Compliance Officer zorgt voor een goede opvolging.

Er wordt feedback gegeven binnen een redelijke termijn, ten hoogste drie maanden na de ontvangstbevestiging van de melding of, indien er geen ontvangstbevestiging is verstuurd aan de melder, drie maanden na het verstrijken van de periode van 7 dagen na de melding. Informatie over de procedure voor externe melding aan de bevoegde autoriteiten dient gemakkelijk toegankelijk te zijn.

In geval van specifieke inbreuken (AML) wordt het onderzoek eveneens uitgevoerd door Compliance. In geval van een inbreuk waarvoor Compliance niet bevoegd is, wordt dit overgemaakt aan het bevoegde personeelslid; dit is vooral bij gevallen van fraude. De uitdrukkelijke toestemming van de melder wordt gevraagd vóór het onderzoek dat uitgevoerd wordt door het bevoegde personeelslid.

4.2 Externe melding

Externe melding kan gebeuren aan de bevoegde autoriteiten, zijnde de Nationale Bank van België (NBB) voor inbreuken op de bepalingen van de Belgische wetgeving en de Europese regelgeving met betrekking tot het statuut en het toezicht op financiële instellingen en de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering.

Meer informatie over hoe een inbreuk melden bij de NBB is te vinden op: [Een inbreuk melden | nbb.be](#) en het formulier voor de melding van een inbreuk [Formulier voor de melding van een inbreuk | nbb.be](#).

Er zijn ook federale ombudsmannen aangeduid voor de behandeling van meldingen van melders. Meer informatie in verband met de manier waarop een inbreuk gemeld kan worden, is terug te vinden op: [Meldingsformulier | Federaalombudsman.be](#)

4.3 Openbaarmaking

Openbaarmaking is enkel toegestaan wanneer:

- geen passende maatregelen genomen zijn via de interne of externe melding;
- de persoon heeft gegronde redenen om aan te nemen dat de inbreuk een dreigend of reëel gevaar kan zijn voor het algemeen belang; of
- er in het geval van externe melding een risico op represailles bestaat, of het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk doeltreffend wordt verholpen, wegens de bijzondere omstandigheden van de zaak.

5 Rapportering

Rapportering van het resultaat gebeurt overeenkomstig de standaardrapportering. De statistieken met betrekking tot gevallen van klokkenluiden dienen overgemaakt te worden aan de betreffende autoriteiten (Nationale Bank van België).

Compliance zorgt voor een stand van zaken in het jaarlijks compliance rapport over de uitvoering van het beleid aan het Audit- en Risicocomité.